

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/127

Karar Sayısı : 2012/29

Karar Günü : 22.2.2012

R.G. Tarih-Sayı : 26.06.2012-28335

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : İzmir 4. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un, 23.1.2008 günlü, 5728 sayılı Kanun'un 26. maddesiyle değiştirilen 41. maddesinin ikinci cümlesinde yer alan "üç yıldan" ibaresinin Anayasa'nın 2. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Diş hekimliği mesleğini diplomasız olarak icra ettiği iddiasıyla sanık hakkında açılan kamu davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Kanun'un, itiraz konusu kuralı da içeren 23.1.2008 günlü, 5728 sayılı Kanun'un 26. maddesiyle değiştirilen 41. maddesi şöyledir:

*'Kişisel çıkar amacı olmasa bile diplomasız olarak diş hekimliği mesleğine ilişkin herhangi bir muayene veya müdahale yapan, diş hekimliği klinik hizmetleri ile ilgili işyeri açanların meslek icraları durdurulur. Bu kimseler hakkında **üç yıldan** beş yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.'*

B- İlgili Görülen Yasa Kuralı

1219 sayılı Kanun'un, itiraz konusu kural ile ilgili görülen 25. maddesi şu şekildedir:

*'Diploması olmadığı hâlde, menfaat temin etmek amacına yönelik olmasa bile, hasta tedavi eden veya tabip unvanını takınan şahıs **iki yıldan beş yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.'***

C- Dayanılan Anayasa Kuralı

Başvuru kararında Anayasa'nın 2. maddesine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi, İktüzüğün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 30.11.2011 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu ve ilgili görülen Yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında; doktorların ve dış hekimlerinin aldıkları eğitimin süresine ve yaptıkları tedavinin insan yaşamı ve sağlığı bakımından önemine değinilip, bu mesleklerin diplomasız olarak icra edilmesi suçlarını karşılaştırmak suretiyle, dış hekimliği mesleğini diplomasız olarak icra edenlere, doktorluk mesleğini diplomasız olarak icra edenlerden daha ağır hapis cezası uygulanmasının çelişkili olduğu ve bütünlük arz etmediği belirtilerek, kuralın Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

1219 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca diplomasız olarak dış hekimliği mesleğine ilişkin herhangi bir muayene veya müdahale yapan ve dış hekimliği klinik hizmetleri ile ilgili işyeri açanlara üç yıldan beş yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası, aynı Kanun'un 25. maddesine göre diplomasız hasta tedavi eden veya tabip unvanını takınanlara ise iki yıldan beş yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası uygulanması öngörülmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, her türlü işlem ve eylemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren devlettir.

Ceza hukukunun, toplumun kültür düzeyi, sosyal ve ekonomik yaşantısıyla bağlantısı bulunması nedeniyle suç ve suçlulukla mücadele amacıyla ceza hukukunda sistem tercihi devletin ceza siyaseti ile ilgilidir. Bu bağlamda ceza hukukuna ilişkin düzenlemeler bakımından kanun koyucu Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine bağlı kalmak koşuluyla, belli eylemlerin suç sayılıp sayılmaması, suç sayıldıkları takdirde hangi çeşit ve ölçülerde ceza yaptırımlarıyla karşılanmaları gerektiği, hangi hâl ve hareketlerin ağırlaştırıcı ya da hafifletici sebep olarak kabul edileceği gibi konularda takdir yetkisine sahiptir.

Her iki suçun koruduğu hukuki değerler benzer nitelik taşısa dahi, yasa koyucunun suçun topluma verdiği zararı ve yaygın olarak işlenmesini gözeterek dış hekimliği mesleğini diplomasız olarak icra edenlere, doktorluk mesleğini diplomasız olarak icra edenlerden daha ağır hapis cezası öngörmesi takdir hakkı kapsamında olup, itiraz konusu kuralda Anayasa'ya aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

VI- SONUÇ

Esas Sayısı : 2011/127
Karar Sayısı : 2012/29

11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Tababet Ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un, 23.1.2008 günlü, 5728 sayılı Kanun'un 26. maddesiyle değiştirilen 41. maddesinin ikinci cümlesinde yer alan ' 'üç yıldan" ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 22.2.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Haşim KILIÇ

Başkanvekili

Serruh KALELİ

Başkanvekili

Alparslan ALTAN

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Burhan ÜSTÜN

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Esas Sayısı : 2011/127
Karar Sayısı : 2012/29

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN